

EEN HULPKAS VOOR NOODLIJDENDE DOKTERSGEZINNEN. — Het Leipziger Verband roept de collega's op om een groote som bijeen te brengen tot ondersteuning van de vele gezinnen van geneeskundigen, die in nood verkeerden, doordat hun verzorgers uit hun praktijk naar het oorlogstoneel moesten vertrekken. Een aantal hunner zijn reeds gestorven. Ook voor de „Witwengabe" van het Leipziger Verband is meer geld noodig dan anders, omdat vele doktersweduwen thans, door den stilstand harer broodwinning, genoodzaakt zijn, den steun van het weduwenfonds in te roepen, terwijl voor de reeds ondersteunden, wegens de heerschende duurte, meer wordt vereischt (*Berl. klin. Wochenschr.*). PINKHOF.

INGEZONDEN.

GEDENKTEEKEN VOOR PROF. HEILBRONNER.

Van meening zijnde, dat het overlijden van prof. dr. K. HEILBRONNER in wijden kring ontroering zal hebben gewekt, hebben de ondergeteekenden zich tot een comité vereenigd, teneinde een blijvende nagedachtenis voor den overledene te stichten.

Voor de uitvoering van dit plan, richten wij ons in de eerste plaats tot hen, die aan de Utrechtsche hoogeschool tot zijn onmiddellijke leerlingen hebben behoord.

De gastvrijheid van het *Ned. Tijdschrift voor geneeskunde* stelt ons echter in staat, onze aanvraag om geldelijken steun ook te richten tot zijn oud-leerlingen en tot al diegenen, die als geneeskundige de verdiensten, die HEILBRONNER zich op het gebied der klinische psychiatrie en neurologie heeft verworven, wenschen te huldigen.

Zijn vóórgaan op het gebied der juridische psychiatrie in Nederland, zal echter ook bij velen onder de juristen de behoefte doen opkomen, mede te werken aan ons plan. De redactie van het *Weekblad van het Recht* heeft ons in de gelegenheid gesteld ook hen te bereiken.

Ons voorloopig denkbeeld is te trachten, een fonds te stichten voor de vervaardiging van een beeldhouwde plaquette, aan te brengen in de psychiatrisch-neurologische kliniek der Rijksuniversiteit te Utrecht, waarvan de stichting en inrichting volgens zijn voorstellen en inzichten voor een groot deel zijn werk zijn geweest.

Uw aller medewerking zal noodig zijn, om dit plan, op een den overledene waardige wijze te doen slagen.

Giftten worden ingewacht vóór 1 Januari 1915 bij C. F. ENGELHARD, arts, Nicolaas Beetsstraat 24, Utrecht. Na sluiting van dezen termijn zullen de bijdragen met aangegeven initialen in de twee bovengenoemde periodieken worden verantwoord.

Dr. TH. W. POLET.

J. VAN DER TORREN.

Dr. A. HENDRIKS.

Mej. J. G. KLOMP.

Mej. G. C. VAN VOORTHUYSEN.

Dr. J. G. SCHNITZLER.

C. F. ENGELHARD.

F. S. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE.

J. H. PAMEYER.

P. J. A. NUYSINK.

H. W. STENVERS.

Mej. A. MULDER V. D. GRAAF.

BOEKERIJ VAN HET INSTITUUT VOOR TROPISCHE HYGIËNE.

Aan de Indische geneesheeren in Nederland!

In het vorig nummer van dit *Tijdschrift* hebt gij kunnen lezen, hoe eindelijk de bouwplannen eener grootsche inrichting ten behoeve van ons Indisch rijk gereed gekomen zijn, en hoe daarbij een groote plaats is ingeruimd voor de tropische hygiëne.

Eindelijk zal dan aan het verlangen van vele jaren voldaan en ons land verrijkt worden met een instituut, waardig aan ons groot en rijk koloniaal bezit. Dan zal de tijd komen, waarop onze jonge artsen hier te lande reeds voorbereid kunnen worden voor de zware doch schoone taak, die hen ginds wacht. Dan zal het ook niet weer kunnen gebeuren, dat ons toegevoegd wordt, hetgeen mij, over het instituut te Hamburg sprekende, te Dresden op het tropencongres in 1911 gezegd werd: „Sie sollten eigentlich nicht zu uns kommen, sondern wir zu Ihnen, Sie haben doch so viel grössere und bessere Kolonien.“

Welnu, wij artsen, die het geluk hadden in Indië te hebben kunnen werken, mogen ons wel in de allereerste plaats verheugen over het tot stand komen van het instituut voor tropische hygiëne onder de leiding van den bekwamen VAN LOGHEM. Laten wij nu allen medewerken om dat instituut in staat te stellen, met zijn zooveel oudere voorgangers in het buitenland te wedijveren. Een voorname zaak is *een zoo volledig mogelijke bibliotheek*. Er is veel in te halen, niet alles kan met geld verkregen worden. Een keur van handboeken en tijdschriften krijgt het instituut, maar juist de oudere werken over tropenpathologie zijn zoo moeilijk te vinden. Hoevele geschriften van VAN DER BURG, VORDERMAN, BLEEKER en anderen zijn verborgen in boekerijen, waar zij nutteloos staan.

Met deze regelen wil ik u allen opwekken, om aan het instituut aan te bieden een lijst van alle boekwerken over tropenpathologie, hygiëne, botanie en zoölogie, die gij bezit, om dan den directeur daaruit een keuze te laten doen voor een schenking aan zijn bibliotheek.

Uit mijn kleine verzameling had ik het genoeg een dertiental boeken en brochures door VAN LOGHEM te zien uitkiezen! Wie volgt er!

Utrecht, 16 November 1914.

C. E. BENJAMINS.

N.B. Het instituut voor tropische hygiëne is tijdelijk gevestigd: Paviljoenstraat 4, Amsterdam.

ZIEKENFONDSEN.

Uit de toegezonden Handelingen der 65ste algemeene vergadering verneem ik, dat o. a. in het artikel over de bijdrage van specialisten sprake is van ziekenfondsen of daarmee gelijk te stellen inrichtingen.

Terugdenkende aan den tijd van ruim een jaar geleden, toen de kwestie actueel was of wij een doktersfonds als een ziekenfonds in den zin der wet hadden te beschouwen — een kwestie, die toen zeer zeker geen definitieve oplossing heeft gevonden —, schijnt het mij nu, waar onvermijdelijk een uitlegging van het woord ziekenfonds na korteren of langeren tijd voor bijzondere gevallen urgent zal blijken, toch zeer gewenscht, dat de leden der maatschappij zich zoo duidelijk mogelijk voorstellen, waarin het wezenlijke van dit begrip gelegen is. Verscheidene artikelen, waaraan wij ons allen gebonden achten, gebieden, dat wij van hun geest op dezelfde wijze doordrongen zijn. Maar in de bepalingen der maatschappij wordt het woord ziekenfonds steeds gebruikt, zonder dat een nadere toelichting dit begrip omlijnt.

Intusschen ter verduidelijking een woord vooraf. De ziekwet omschreef het ziekenfonds als „fonds, waardoor geneeskundige hulp wordt uitgekeerd“. De moeilijkheid van het juiste begrip werd hiermee echter slechts verplaatst. Want hoe was de uitdrukking „fonds“ bedoeld? In de andere gebruikelijke beteekenis van gereed liggende geldmiddelen? Zeer zeker niet. Want onmiddellijk valt op, dat de geneeskundige hulp niet *door* een geldsom wordt uitgekeerd. In de tweede plaats wordt echter ook door het algemeene spraakgebruik *in dit verband* niet de som geld zelf het fonds genoemd, maar de instelling, waarin dat geld organiek een rol speelt. Het